

Opublikowano na *Kultura* (<https://kultura.gliwice.eu>)

[Strona główna](#) > Pierwsza kolęda

Pierwsza kolęda

Dodano: 23.12.2020 / **Sekcja:** / [pdf](#) ^[1]

Kolędy są nieodłącznym elementem świąt Bożego Narodzenia. Śpiewane od wieków w domach na całym świecie tworzą aurę rodzinnego ciepła i radości.

Pierwsze kolędy powstały już w starożytnym Rzymie i były radosnymi noworocznymi pieśniami powitalnymi i pochwalnymi. Wraz z szerzeniem się chrześcijaństwa zaczęto śpiewać je jako pieśni bożonarodzeniowe wykonywane od pasterki do święta Chrztu Pańskiego (6 stycznia). W polskiej tradycji dopuszcza się śpiewanie ich do Święta Ofiarowania Pańskiego przypadającego 2 lutego.

Za pierwszą polską kolędę uchodzi **„Zdrow bądź, krolu anielski”**. Utwór najprawdopodobniej był tłumaczeniem czeskiego „Zdráv bud' králi andělský” lub łacińskiego „Ave rex angelorum”. Tekst został zapisany w kazaniu magistra praskiego Jana Szczekny, późniejszego mnicha cysterskiego, spowiednika królowej Jadwigi i profesora teologii na Uniwersytecie Krakowskim. Pod koniec XIX w. Aleksander Brückner odnalazł go w Bibliotece Załuskich w Petersburgu. Tekst znajdował się w rękopisie pochodzącym z biblioteki wikariuszy wiślickich i nie posiadał zapisu nutowego.

W późniejszych wiekach polskie kolędy tworzyli również Piotr Skarga, Franciszek Karpiński, Mikołaj Sęp Szarzyński, Andrzej Morsztyn i Witold Lutosławski. W Polsce powstało ponad 500 kolęd i pastorałek. Za najsłynniejszą kolędę uważana jest jednak „Cicha noc”, którą przetłumaczono na ponad 300 języków i dialektów. Pieśń w 1818 r. napisał Józef Mohr, wikary kościoła w małym austriackim miasteczku Oberndorf bei Salzburg w Alpach. W tworzeniu dzieła pomógł mu organista Franz Xaver Gruber. (mf)

„Zdrow bądź, krolu anielski”

Zdrow bądź, krolu anjelski

K nam na świat w ciebie przyszły,

Tyś zjawił Bog skryty,

W święte czyste ciało wliły.

Zdrow bądź, Stworzycielu

Wszego stworzenia,

Narodził się w ucierpieniu

Prze swego ludu zawińienia.

Zdrow bądź, Panie, o Panny

Jenż się narodził za ny.

Zdrow bądź, Jesu Kryste, krolu,

Racz przyjąć naszą chwałę.

Racz daci dobre skonanie

Prze twej matki zasłużenie,

Abychom cię wżdy chwalili,

Z tobą wiecznie krolowali. Amen.

×

© 2017 UM Gliwice - Wszelkie prawa zastrzeżone

Miejski Serwis Internetowy Gliwice ISSN 1734-5480 Projekt i realizacja:

Źródłowy URL: <https://kultura.gliwice.eu/aktualnosci/miasto/pierwsza-koleda>